

PROCES AKREDITACE ÚČETNÍCH KURZŮ VYUČOVANÝCH NA FAKULTĚ FINANCÍ A ÚČETNICTVÍ VYSOKÉ ŠKOLY EKONOMICKÉ V PRAZE ÚČETNÍMI PROFESNÍMI INSTITUCEMI³³

**Accounting and audit courses at the Faculty of Finance and Accounting,
University of Economics in Prague under accreditation process by
accounting professionals.**

Marcela Žárová

Úvod

Katedra finančního účetnictví a auditingu na Fakultě financí a účetnictví kromě svého základního poslání kvalitně vzdělávat vysokoškolské studenty v oboru účetnictví a auditingu, dlouhodobě realizuje výzkum a zároveň usiluje o to, aby výuka propojená s výzkumem byla uznávaná respektovanými profesními institucemi. Jedna z profesních institucí - ACCA (Association of Chartered Certified Accountants) - Asociace certifikovaných účetních se sídlem v Glasgow ve Velké Británii již akreditaci několika účetním kurzům udělila. Další, velmi vlivná profesní instituce - ICAEW (Institute of Chartered Accountants in England and Wales) - Profesní instituce certifikovaných účetních v Anglii a Walesu – udělila Fakultě financí a účetnictví certifikát „Partner in Learning“ na jaře 2014. Vůči této profesní instituci Fakulta do procesu certifikace teprve vstupuje.

Kapitola I

Až do začátku devadesátých let 20. století účetnictví mělo svoji roli velmi zúženou a s tím souvisela i úloha účetní profese. Jak uvádí ve svém článku Janhuba (2013), po roce 1989 a zejména po vzniku Fakulty financí a účetnictví na Vysoké škole ekonomické v Praze se katedry účetnictví (katedra finančního účetnictví, později katedra finančního účetnictví a auditingu a katedra nákladového účetnictví a kalkulace, později katedra manažerského účetnictví) orientovaly na realizaci vědeckovýzkumné práce spojené zejména s fungováním účetnictví v tržní ekonomice a také s mezinárodní standardizací účetního výkaznictví, která tvoří až do současnosti nejrychleji se rozvíjející oblast účetní vědy, a to v celosvětovém měřítku. Tento proces začal klást na účetní profesi jiné nároky a přirozeně vyvolal nutnost zabezpečit srovnatelnost účetních kurzů s kurzy poskytovanými jinými univerzitami nebo

³³ Tento článek byl připraven za přispění prostředků z institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumu, vývoje a inovací na Fakultě financí a účetnictví VŠE v Praze v roce 2014.

institucemi v republice i mimo republiku. Účetní praxe navíc velmi rychle začala požadovat potvrzení o dosažení účetní a auditorské kvalifikace.

Jednou z forem jak prokázat vysokou úroveň vyučovaného kurzu je proces certifikace účetních kurzů uznávanou profesní institucí. Fakulta financí a účetnictví si tuto skutečnost začala uvědomovat a zahájila přípravné práce související s akreditací účetními profesními institucemi v letech 2007-2008. Fakulta připravila podklady pro proces certifikace a předložila je institutu ACCA. ACCA je profesní kvalifikace, jejíž sylabus byl uznán Organizací spojených národů jako základ pro globální kvalifikaci účetních. Profesní kvalifikace ACCA je založena na Mezinárodních standardech účetního výkaznictví a na Mezinárodních auditorských standardech.

Předměty certifikované ACCA na Fakultě financí a účetnictví jsou a) 1MU305 - Manažerské účetnictví I.; garantuje katedra manažerského účetnictví b) 1FU201 - Účetnictví I.; garantuje katedra finančního účetnictví a auditingu c) 1FU 485 - Pokročilé účetnictví- vybrané problémy (cash flow, oceňování) garantuje katedra finančního účetnictví a auditingu d) 1FU486 - Mezinárodně uznávané principy účetního výkaznictví; garantuje katedra finančního účetnictví a auditingu f) 1FU 571 - Konsolidovaná účetní závěrka; garantuje katedra finančního účetnictví a auditingu g) 1FU572 - Účetnictví bank, vykazování finančních nástrojů; garantuje katedra finančního účetnictví a auditingu.

ACCA kvalifikace je dvoustupňová a celkem musí být složeno 14 zkoušek; první stupeň (část „Fundamentals“) obsahuje 9 zkoušek, které jsou absolventům akreditovaných institucí uznávány. Maximálně je možné získat 9 uznaných zkoušek z prvního stupně. Ve druhém stupni kvalifikace není povoleno žádné uznávání zkoušek. Fakulta financí a účetnictví získala akreditaci na výše uvedené předměty a v této souvislosti ACCA uděluje studentům jednotlivých oborů FFÚ následující počet uznání z celkového počtu 9 zkoušek v prvním stupni kvalifikace:

- Obor Účetnictví a finanční řízení podniku má uděleno uznání 5 zkoušek (F1-F4 a F7)
- Obor Finance má uděleno uznání 3 zkoušek (F1-F3)
- Obor Daně a daňová politika má uděleno uznání 4 zkoušek (F1-F4)
- Obor Bankovníctví a pojišťovnictví má uděleno uznání 1 zkoušky (F1)

Akreditace ACCA udělená Fakultě financí a účetnictví VŠE s platností od ledna 2009 platila pro šest vybraných předmětů a byla udělena na celkovou dobu pěti let. Výhody plynoucí z

udělení akreditace tak mohli absolventi oborů Účetnictví a finanční řízení podniku, Finance, Zdanění a daňová politika, Bankovníctví a pojišťovnictví využívat až do roku 2013. V roce 2013 Fakulta předložila nové materiály v požadované struktuře ACCA a žádala o prodloužení akreditace pro již schválené kurzy. ACCA potvrdila prodloužení akreditace na období dalších pěti let, tj. do roku 2018 včetně.

Kapitola II

Fakulta zahájila rovněž jednání o uznávání účetních kurzů s dalším profesním institutem ICAEW, který byl založen královskou listinou již v roce 1880. ICAEW po sérii úspěšných jednání udělila Fakultě financí a účetnictví certifikát „Partner in Learning“. Tento certifikát se udílí na základě splnění zásadních odborných a etických principů stanovených ICAEW. Tento certifikát opravňuje fakultu používat logo ICAEW a zároveň výukové materiály ICAEW včetně zkouškových příkladů ve výuce. Fakulta zahájila práce vedoucí k předložení výukových sylabů, materiálů a zkouškových příkladů za účelem akreditování vybraných kurzů v oblasti účetnictví, financí, auditingu profesní institucí ICAEW. Jaké postavení má ICAEW ve světě účetních a auditorů? Členství v profesním institutu ICAEW je pro výkon povolání účetního a auditora ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku podmínkou (kromě členství v dalších institutech ICAS, ICA). Z tohoto důvodu bude získání akreditace vyučovaných kurzů na Fakultě financí a účetnictví VŠE vysoce prestižní záležitostí.

ICAEW uděluje kvalifikaci certifikovaného účetního – ACA. Kvalifikaci ACA je možné získat po složení 15 zkoušek, které jsou uspořádány do třech úrovní: první úroveň je „certificate“, druhá úroveň je „professional“ a třetí úroveň je „advanced“. V rámci první úrovně se skládají zkoušky z následujících modulů: účetnictví, auditorské služby, podnikání a finance, právo, manažerské informace, zásady zdanění. Druhá úroveň představuje: audit a auditorské služby, finanční účetnictví a výkaznictví, finanční řízení, dodržování daňových předpisů, strategie v podnikání, plánování v podnikání v oblasti daní. Třetí úroveň se skládá ze zkoušek z výkaznictví korporací, strategického řízení v podnikání a příkladové studie.

ICAEW umožňuje vysokým školám akreditovat svoje kurzy podle osnov svých modulů. Vysoké školy mohou získat akreditaci ICAEW u těch svých kurzů, které odpovídají nanejvýš 8 modulům z první a druhé úrovně. Jedná se o všechny moduly první úrovně a moduly strategie v podnikání a finanční řízení z druhé úrovně.

Fakulta financí a účetnictví v současné době analyzuje obsahy vybraných účetních a auditorských kurzů s moduly ICAEW a připravuje spisy k předložení pro účely akreditace. Cílem procesu je odsouhlasení shody sylabů kurzů Fakulty s výukovými cíly jednotlivých modulů v systému vzdělávání ICAEW.

Závěr

Fakulta financí a účetnictví, jmenovitě katedra finančního účetnictví a auditingu, respektuje požadavek vzdělávat studenty v oboru účetnictví a auditingu takovým způsobem, aby absolventi fakulty mohli vstupovat do profese s výhodou, kterou jim poskytuje právě studium na této fakultě. Z tohoto důvodu katedra finančního účetnictví a auditingu předložila vybrané kurzy k akreditaci profesním institucím. Profesní instituce ACCA udělila Fakultě financí a účetnictví VŠE akreditaci od 2009 pro šest vybraných předmětů na pět let. Akreditace pro vybrané kurzy je prodloužena do roku 2018. Další profesní institucí, kde proces akreditace vybraných kurzů začal, je ICAEW. Získáním akreditace vybraných kurzů u profesních institucí získává fakulta a její absolventi jednak potvrzení, že studium, které fakulta poskytuje je kvalitní a srovnatelné v mezinárodním měřítku a dále absolventi získávají výhodu při vstupu do profese v podobě započítání již absolvovaných zkoušek do povinností při získávání kvalifikace auditora nebo certifikovaného účetního.

Abstrakt

Fakulta financí a účetnictví připravuje své studenty k získání kvalifikace udílené ACCA nebo ACA, kterou udílí profesní instituce ICAEW. V současné době fakulta akreditovala šest účetních kurzů institucí ACCA. ICAEW udělila fakultě titul "Partner at Learning".

Klíčová slova: Profesní kvalifikace, ACCA, ICAEW, vysokoškolské studium

Summary

Faculty of Finance and Accounting prepares students for the ACCA and ACA qualifications. There are six accounting courses qualified by the ACCA. ICAEW provides the Faculty with title "Partner at Learning".

Key words: Professional qualification, ACCA, ICEW, higher education

JEL klasifikace: M40, M41

Použitá literatura

- [1] JANHUBA, M.: Výuka teorie i praxe účetnictví na VŠE v Praze 1953-2013. Český finanční a účetní časopis, 2013, roč. 8, č. 2, s. 96-105

- [2] ICAEW (2014): [on-line], [cit. 8. 7. 2014], <http://careers.icaew.com/school-students-leavers/what-is-accountancy/what-is-the-ACA>
- [3] ACCA (2014): [on-line], [cit. 8. 7. 2014], <http://www.accaglobal.com/gb/en/qualifications/glance/acca/overview.html>

Kontakt

Marcela Žárová, doc. Ing., PhD., katedra finančního účetnictví a auditingu, FFÚ VŠE v Praze, nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha, tel.: + 420 224 095 119, zarova@vse.cz